

VIBORG
KOMMUNE

Tillæg nr. 1 til
§ 16a stk. 2
Miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Åhusevej 68
7470 Karup

Dato: 24. september 2025

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad.....	3
2.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	8
2.2 Afgørelse.....	8
2.3 ikke teknisk resumé.....	9
2.4 Offentlighed.....	10
2.5 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
2.6 Gyldighed.....	10
2.7 Retsbeskyttelse.....	10
2.8 Revurdering.....	11
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold, stalde og produktioner	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	12
3.2 Placering i landskabet -anlægget.....	12
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	14
4.1 Anlægsarbejde, bygningsmæssige ændringer eller ny bygninger.....	14
4.2 Husdyrhold og produktionsareal.....	14
4.3 ventilation.....	19
4.4 Fodring	19
4.5 Energi- og vandforbrug.....	20
4.6 Spildevand herunder regnvand	21
4.7 Affald og kemikalier	22
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	23
5 Gødningsproduktion og -håndtering.....	25
5.1 Gødningstyper og mængder.....	25
5.2 Anden organisk gødning.....	26
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	27
6.1 Ammoniak og natur.....	27
6.2 Lugt.....	32

6.3	Fluer og skadedyr.....	33
6.4	Transport.....	34
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	35
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	36
6.7	Lys	37
7	Egenkontrol og dokumentation	38
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	39
9	Miljøkonsekvensrapport	45
10	Alternativer.....	46
11	Miljøledelse	47
12	Husdyrbrugets Ophør.....	48
13	Samlet konklusion	49
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	50
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	50
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	50
14.3	Underretning om godkendelsen.....	51

DATABLAD

Titel: Tillæg til § 16a stk. 2 Miljøgodkendelse af svineproduktion på Åhusevej 68, 7470 Karup

Dato for godkendelse: 24. september 2025

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	20129891
Husdyrbrugets navn	I/S Overtorp
Beliggenhedsadresse	Åhusevej 68
Postnummer	7470
By	Karup J

Ansøger

Ansøgers navn	Nielli Simmelsgaard
Ansøgers adresse	Åhusevej 68
Ansøgers postnummer	7470
Ansøgers by	Karup J
Ansøgers telefon	25139051
Ansøgers email	overtorp@overtorp.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Per Lousdal
Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
Konsulentpostnummer	7400
Konsulentby	Herning
Konsulenttelefon	96296641
Konsulent-email	pll@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	1480692
CHR numre	80275

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 2f - Torp Gde., Karup
Matrikel: 2a - Torp Gde., Karup
Matrikel: 12 - Egelund By, Haderup

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen
Sagsbehandler

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 SAMLEDE VILKÅR FOR ÅHUSEVEJ 68, 7470 KARUP

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen. Nye vilkår der er stillet i forbindelse med dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen er markeret med fed skrift.

Generelle vilkår

1. *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup CVR nr. 20129891.*
2. *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
3. *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
4. *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

Husdyrhold og staldindretning

5. ***Produktionsarealet på 5.162 m² tillades drevet med dyretypen grise. Staldindretning og produktionsarealernes placering skal være som oplyst i IT-ansøgningen, skema nr. 250708.***

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Smågrisestald 1	491	Naturlig ventilation	3 m	(#786129) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågrisestald 2	506	Naturlig ventilation	3 m	(#786134) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågrisestald 3	578	Naturlig ventilation	3 m	(#786137) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Smågrisestald 4	580	Naturlig ventilation	3 m	(#786144) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Sygestier	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#786145) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	18
Løbestald	1681	Naturlig ventilation	3 m	(#786787) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1167
Drægtighedsstald	1650	Naturlig ventilation	3 m	(#799800) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2	0	77
				(#786788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1320
Drægtighedsstald tilbygning	564	Naturlig ventilation	3 m	(#786789) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	461
Ny smågrisestald	572	Naturlig ventilation	3 m	(#786790) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	389
Sum						5162

Energi- og vandforbrug

6. Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand og regnvand

7. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Vask af sprøjten kan alternativt foretages i marken på de behandlede arealer.

Affald og kemikalier

8. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
9. Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
10. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Driftsforstyrrelser eller uheld

11. Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

12. Der tillades flg. Lagre til opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				664

13. Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrudyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.

Lugt

14. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

15. Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj

16. Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende:
Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

17. Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
18. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

19. Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
20. Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.

Ophør

21. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.

- *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

2.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

I/S Overtorp v/ Tommy og Nielli Simmelsgaard, Åhusevej 68 har den 3. juli. 2025 søgt Viborg Kommune om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk 4.

Den nuværende husdyrproduktion er fastlagt i følgende miljøgodkendelser:

§ 12 miljøgodkendelse fra den 1. februar 2012, hvor dyreholdet blev udvidet fra 685 årssøer, 17.000 prod. smågrise og 315 prod. polte til 1.000 årssøer, 25.000 prod. smågrise og 550 prod. polte til

§ 16a stk. 1 miljøgodkendelse fra d. 23. marts 2020 hvor der blev godkendt en udvidelse af produktionsarealerne fra 5.564 m² til 6.332 m². Disse arealer var bruttoarealer, dvs. at alt var medregnet som produktionsarealer både gange, krybber, skillerum mv. De reelle produktionsarealer er, hvor dyrene opholder sig, se afsnit 4.2 for en uddybning. Samtidig blev der godkendt en tilbygning til ejendommens drægtighedsstald.

Overtorp I/S driver Åhusevej 68 med søer på friland og produktion af smågrise, slagtegrise fedes op på andre ejendomme. Der søges om tillæg til den gældende miljøgodkendelse fra d. 23/3 2020. Der søges om godkendelse til en smågrisestald samt opsætning af to nye fodersiloer ved smågrisestalden. Samtidig tages en del af produktionsarealet i eksisterende sygestier ud af drift.

Det eksisterende maskinhus nedrives i forbindelse med, at den ny smågrisestald bliver opført.

Husdyrbruget er et IE-brug, idet produktionsarealet giver mulighed for, at stipladsgrænserne i Husdyrbruglovens § 16a overskrides (2.000 stipladser til slagtesvin eller 750 stipladser til søer). Tillæg nr 1 til § 16a stk.2 miljøgodkendelsen er således indsendt som en § 16a stk. 4 ansøgning.

Overtorp I/S driver også ejendommene Dyringhavevej 3, 7360 Ejstrupholm og Tinghøjvej 53, 7470 Karup J med slagtesvin. Ejendommene ligger med en afstand på over 10 km. Det vurderes, at ejendommene ikke er teknisk- eller forureningsmæssigt forbundet.

De ændringer, som indgår i tillæg nr. 1 vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendige, jfr. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3. For alle anlæg, hvor tilladelsen eller godkendelsen skal gives efter husdyrbrugloven, skal den erhvervsmæssige nødvendighed vurderes alene for den pågældende ejendom. Når kommunen skal vurdere, om et nyt byggeri/en ændring er erhvervsmæssigt nødvendigt, skal det ses i forhold til det erhverv, der drives på ejendommen.

Viborg Kommune vurderer, at det ansøgte ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport.

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse er første gang indsendt til Viborg Kommune den 3. juli 2025 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 250708

2.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af svinebesætningen på Åhusevej 68, 7470 Karup i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr.1065 af 21. august 2025 (Husdyrbrugloven)) og i henhold til bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 (Godkendelsesbekendtgørelsen). Tillæg nr 1 til miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 4 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

2.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

I/S Overtorp har hidtil haft tilladelse til 5.564 m² produktionsarealer. Der er tale om en frilandsproduktion, hvor søerne opholder sig på marken i de perioder, hvor de har pattegrise. Produktionen producerer under konceptet Friland.

Igennem en godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 4 ønsker ansøger at opføre en smågrisestald og opsætte to nye fodersiloer ved smågrisestalden. Samtidig tages en del af produktionsarealet i eksisterende sygestier ud af drift, og et eksisterende maskinhus fjernes. Det samlede produktionsareal (nettoarealer) på ejendommen bliver 5.162 m². Det eksisterende maskinhus nedrives i forbindelse med, at den ny smågrisestald bliver opført.

Placering

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug, ca. 2,5 km sydøst for den samlede bebyggelse Fårbæk. Der er ca. 5,25 km fra anlægget til byzone i Karup mod sydøst. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Åhusevej 60, der ligger ca. 318 m sydvest for anlægget.

Anlægget er placeret i forholdsvist fladt terræn. Ejendommen og det planlagte byggeri er beliggende indenfor skovbyggelinjen.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald m.v. Transport foregår med lastbil eller traktor. Der udover vil der være kørsel med personbiler og varevogne i forbindelse med besøg af dyrlæge, elektriker, serviceaftale, ansatte m.v.

Der vil ske en mindre forøgelse af antallet af transporter i forhold til den nuværende drift af ejendommen. Da ejendommen ligger for sig selv ned ad en vej uden naboer, vurderer Viborg Kommune, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres gylle og dybstrøelse.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der i forbindesle med den nye stald vil opstå øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Åhusevej 68 er beliggende relativt tæt på Natura 2000-områderne ved Karup Å, hvor der er registreret

flere naturtyper, som er følsomme over for ammoniakpåvirkning. Beregninger viser dog, at projektet overholder de gældende afskæringskriterier for disse naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst tilgængelig teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøtilladelse/-godkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen er overholdt.

Alle andre områder af BAT er ligeledes opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

2.4 OFFENTLIGHED

Naboer til Åhusevej 68 blev orienteret om ansøgningen den 10. juli 2025 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

2.5 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af bygninger, opbevaringsanlæg m.v. skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

2.6 GYLDIGHED

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er lavet og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet inden for 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyre-velfærdskrav eller andre relevante krav.

2.7 RETSBESKYTTELSE

Med dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er gået 8 år, jvf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugloven.

2.8 REVURDERING

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for denne godkendelse, det vil sige i 2033.

Herudover skal en § 16a godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges på tidspunktet for godkendelse, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbrugloven §§ 39 og 40.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup CVR nr. 20129891.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
 - *Ejerskifte af virksomhed*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen og tillæg nr 1. til miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD, STALDE OG PRODUKTIONER

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i vurdering af overholdelse bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. i forhold til tidligere foretagne vurderinger, som fremgår af nedenstående.

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug, ca. 2,5 km sydøst for samlede bebyggelse Fårbæk. Der er ca. 5,2 km fra anlægget til byzone i Karup mod sydøst. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Åhusevej 60, der ligger ca. 318 m sydvest for anlægget.

Afstandskravene i henhold til §§ 6 & 8 i Husdyrbrugloven er overholdt, se tabel 1.

Tabel 1. Afstandskrav i forhold til Husdyrbrugloven

Emner der udløser afstandskrav	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke almene vandforsyningsanlæg på mark mod sydvest	> 25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb / dræn / søer, sø mod nordvest	> 15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	15 m
Naboskel	> 30 m	30 m
Matrikelskel	> 30 m	30 m
Nabobeboelse	> 50 m	50 m
Eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde	> 50 m	50 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets ansøgte anlæg ligger udenfor de fleste fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinier. Dog ligger det indenfor skovbyggelinjen i forhold til Over Torp Plantage. På baggrund af, at der er tale om en smågrisestald, placeret mellem to eksisterende stalde, se figur 1. Situationsplan, vil stalden ikke skæmme indsynet til plantagen væsentlig. Det ansøgte vurderes nødvendigt for landbrugets drift, hvilket betyder, at den nye smågrisestald undtaget fra forbuddet mod byggeri indenfor skovbyggelinjen i Naturbeskyttelseslovens § 17. Viborg Kommune vurderer, at anlægget i øvrigt ligger i et område, der er robust i forhold til landbrugsproduktion.

3.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende placering i landskabet – anlægget i forhold til tidligere foretagne vurderinger, som fremgår af nedenstående.

Ejendommen på Åhusevej 68 er en eksisterende bedrift, der ligger i et område, der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug. Landskabet er præget af spredt bebyggelse i form af landbrugsbygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget og andre omkringliggende bygninger vil give en helhed og sammenhæng mellem moderne landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

4.1 ANLÆGSARBEJDE, BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER ELLER NY BYGNINGER

Der ansøges om en ny stald til smågrise. Stalden bliver magen til de to eksisterende stalde Smågrisestald 3 og 4. Stalden placeres ca. 3 m øst for Smågrisestald 4.

Stalden bliver ca. 53 m lang, ca. 10,8 m bred og 5 m høj. Stalden bliver åben i hele øst siden og holdes i de samme grålige farver som de eksisterende smågrisestalde.

Stalden indrettes med dybstrøelse på samme måde som de eksisterende smågrisestalde. Produktionsarealet i stalden bliver 389 m².

Foran stalden lægges der beton, hvor der kan køres i forbindelse med, at der bliver strøet og muget ud.

Der etableres fast bund med afløb fra stalden til den eksisterende opsamlingsbeholder, der ligger syd for den nyetablerede stald. Betonarealet foran stalden har ligeledes afløb til den eksisterende opsamlingsbeholder, som også benyttes til opsamling fra de eksisterende smågrisestalde.

Tilladelse til afledning fra den nye smågrisestald vil blive ansøgt i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

Der opsættes to nye fodersiloer mellem Smågrisestald 4 og den nye smågrisestald lige nord for de to eksisterende siloer. Siloerne bliver begge på 9 tons af hvid glasfiber af samme udseende som de eksisterende siloer.

Det eksisterende maskinhus (13 på situationsplanen) nedrives i forbindelse med, at den ny smågrisestald bliver opført.

4.2 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til den eksisterende miljøgodkendelse for Åhusevej 68, 7470 Karup omfatter følgende ændringer:

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra d. 23/3 2020 blev der lavet en opgørelse af produktionsarealerne. På det tidspunkt var det normalt at opgøre produktionsarealerne som bruttoareal, eller at man kun fratrak nogle af gangene i stalden. Det gør at produktionsarealet i miljøgodkendelsen fra 2020 er opgjort betydeligt større end det reelt er.

I forbindelse med denne ansøgning er der fortaget en præcis opgørelse af produktionsarealerne, hvor alle gange, skillerum og krybber er fratrasket. Det gør at produktionsarealet i nudriften reelt er 4.858 m² hvor det i miljøgodkendelsen fra 23/3 2020 var opgjort til 6.332 m². Det korrekte produktionsareal er indsat i ansøgningen i både nudrift, 8-årsdrift og ansøgt drift.

Der opføres en ny smågrisestald, hvor produktionsarealet er 389 m² "*Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet*". For at overholde kravene til ammoniakdeposition på kategori 1 natur, reduceres produktionsarealet i stalden med sygestier fra 103 m² til 18 m² "*Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet*".

Der sker ikke ændringer i de øvrige eksisterende stalde kun at opgørelsen af produktionsarealet tilpasset det korrekte. I Løbestalden var der i miljøgodkendelsen fra d. 23/3 2020 indsat nogle slagtesvin (polte), poltene er på friland, hvor de har adgang til fælleshytter. Poltene sættes først ind i løbestalden i forbindelse med, at de skal

løbes, på det tidspunkt indgår de som søer i løbeafdelingen. Derfor er der ikke regnet med slagtesvin i løbeafdelingen, hverken i nudrift eller 8-årsdrift.

I drægtighedsstalden benyttes en sti til polte i forbindelse med at poltene vaccineres. Derfor er der i drægtighedsstalden regnet med 77 m² ”Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv Ver.2” så der i stien er mulighed for også at have polte (der regnes som slagtesvin på det tidspunkt). De resterende 1.320 m² er ”Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv”, se tabel 2. Produktionsarealer og tabel 3. De anvendte flexgrupper.

Søerne er på marken i fareperiode og poltene er på marken indtil de løbes. Søerne har adgang til farehytter af typen A-hytten der er beklædt med galvaniserede stålplader. Der er 5 fælleshytter til polte, hytterne er ca. 5,3 x 6,5 m og 2,7 m høje, med sider af brun krydsfiner og gråt tag. Der er et areal på ca. 74 ha til rådighed til søer og polte på friland, hvilket er rigeligt til at overholde harmonikravene.

Tabel 2. Produktionsarealer i nudrift, ansøgt drift og 8-års drift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Smågriseald 1	491	Naturlig ventilation	3 m	(#786129) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 2	506	Naturlig ventilation	3 m	(#786134) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 3	578	Naturlig ventilation	3 m	(#786137) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Smågriseald 4	580	Naturlig ventilation	3 m	(#786144) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Sygestier	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#786145) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	18
Løbestald	1681	Naturlig ventilation	3 m	(#786787) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1167
Drægtighedsstald	1650	Naturlig ventilation	3 m	(#799800) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2	0	77
				(#786788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1320
Drægtighedsstald tilbygning	564	Naturlig ventilation	3 m	(#786789) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	461
Ny smågriseald	572	Naturlig ventilation	3 m	(#786790) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	389
Sum						5162
Nudrift						
Smågriseald 1	491	Naturlig ventilation	3 m	(#786130) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 2	506	Naturlig ventilation	3 m	(#786135) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 3	578	Naturlig ventilation	3 m	(#786146) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Smågriseald 4	580	Naturlig ventilation	3 m	(#786148) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Sygestier	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#786150) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	103
Løbestald	1681	Naturlig ventilation	3 m	(#786791) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1167
Drægtighedsstald	1650	Naturlig ventilation	3 m	(#786793) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1397
Drægtighedsstald tilbygning	564	Naturlig ventilation	3 m	(#786795) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	461
Sum						4858

8 års drift						
Smågrisestald 1	491	Naturlig ventilation	3 m	(#786131) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågrisestald 2	506	Naturlig ventilation	3 m	(#786136) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågrisestald 3	578	Naturlig ventilation	3 m	(#786147) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Smågrisestald 4	580	Naturlig ventilation	3 m	(#786149) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Sygestier	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#786151) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	103
Løbestald	1681	Naturlig ventilation	3 m	(#786792) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1167
Drægtighedsstald	1650	Naturlig ventilation	3 m	(#786794) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1397
Sum						4397

Tabel 3. De anvendte flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Figur 1. Situationsplan. Placeringen af staldafsnit og gyllebeholder 1.Smågrisestald 1, 2.Smågrisestald 2, 3.Smågrisestald 3, 4.Smågrisestald 4, 5.Sygestald, 6.Ny smågrisestald, 7.Løbestald, 8.Drægtighedsstald, 9.Drægtighedsstald tilbygning godkendt d. 23/3 2020, 10.Gyllebeholder 11.Fodersiloer, 12.Halmlade, 13.Maskinhus, nedrives i forbindelse med byggeriet af smågrisestalden, 14.Maskinhus, 15.Garage/ værksted/ diverse, 16.Stuehus, 17. Personalerum, 18.Fortanke til afhentning af gylle til biogas

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyretype og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

- 5) ***Produktionsarealet på 5.162 m² tillades drevet med dyretypen grise. Staldindretning og produktionsarealernes placering skal være som oplyst i IT-ansøgningen, skema nr. 250708.***

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Smågriseald 1	491	Naturlig ventilation	3 m	(#786129) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 2	506	Naturlig ventilation	3 m	(#786134) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	398
Smågriseald 3	578	Naturlig ventilation	3 m	(#786137) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Smågriseald 4	580	Naturlig ventilation	3 m	(#786144) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	467
Sygestier	230	Mekanisk ventilation	6 m	(#786145) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	18
Løbestald	1681	Naturlig ventilation	3 m	(#786787) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1167
Drægtighedsstald	1650	Naturlig ventilation	3 m	(#799800) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2	0	77
				(#786788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1320
Drægtighedsstald tilbygning	564	Naturlig ventilation	3 m	(#786789) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	461
Ny smågriseald	572	Naturlig ventilation	3 m	(#786790) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	389
Sum						5162

4.3 VENTILATION

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende ventilation.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De eksisterende stalde er isolerede og naturligt ventileret. Staldene er indrettet med et udeareal til hver sti, bortset fra stierne med polte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er god afstand til naboer og Viborg Kommune vurderer, at den naturlige ventilation ikke giver anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation kræver ikke energi.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til ventilation i staldene.

4.4 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opsættes yderlig to siloer til opbevaring af foder til smågrisene i den nye stald. Siloerne bliver hvide glasfibersiloer på henholdsvis 9 og 6 tons. .

Foder opbevares i 13 fodersiloer på ejendommen. Siloerne er placeret udendørs og der er 4 siloer til 9 tons foder, 2 siloer til 12 tons foder og 7 siloer til hver 20 tons foder. Det årlige forbrug af foder til søer og smågrise er ca. 3.180 tons.

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstoffirma, en svineproduktionskonsulent eller lignende med henblik på at opnå den mest optimale fodring af grisene med hensyn til trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, anvendelse af færrest mulige ressourcer m.v.

Fytase tilsættes foderet i de tilfælde, hvor det anses for at være rentabelt. Der anvendes forskellige foderblandinger til søerne, alt efter om de er drægtige eller diegivende.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler anses som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den nuværende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne, da al foder opbevares i lukkede siloer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for fodring.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Tillæg nr. 1 medfører kun minimale ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende energi- og vandforbrug.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes elektricitet til foderanlæg, drift af vandingsanlæg, belysning samt beboelse. Der forventes ikke en væsentlig stigning i elforbruget i forbindelse med den nye smågrisestald, eftersom stalden er med naturlig ventilation. Bedriftens årlige elforbrug inkl. drift af markvandingsanlægget er ca. 300.000 kWh.

For at reducere energiforbruget er belysningen i sostalden udskiftet til LED-rør. Der er opsat lysur i stalden, så søerne i løbeafdelingen har lys 18 timer/døgn, og de drægtige søer har lys 8 timer/døgn. Udendørs er der opsat sensorer, så belysningen er behovsstyret. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Staldene forsynes af vand fra egen vandboring. Bedriftens årlige vandforbrug til grisene, ligger på ca. 10.000 m³ vand. Med den ansøgte udvidelse forventes vandforbruget at stige med op til 500 m³ til ca. 10.500 m³ vand. Under det daglige arbejde i stalden laves visuel kontrol for utætheder eller andet spild af vand. Alle lækager repareres så vidt muligt med det samme. Langtrug med niveaufølere og drikkekopper med vandnipler sikrer ligeledes et meget lavt drikkevandsspild. Der bruges mindst muligt vand til overbrusning. Overbrusning bruges til køling af grisene i de varmeste måneder af året. Forbruget forventes ikke at stige, da det ikke er planen at udvide besætningens størrelse.

Sostalden inkl. lysamaturer vaskes én gang årligt. Der foretages udelukkende tørrensning af smågrisestaldene. Staldene rengøres når dybstrøelsen muges ud, hvilket sker hver 2.-3. måned i løbeafdelingen og 8-10 gange om året i staldene med smågrise.

Der anvendes diesel til drift af ejendommens arealer samt til fodring, strøning, flytning af dyr mellem stald og faremark samt flytning af hytter i farefoldene. Det årlige forbrug af diesleolie er ca. 80.000 liter. Forbruget forventes ikke at stige i ansøgt drift, da besætningen ikke planlægges udvidet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT må der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Derfor stilles der vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Kommunen vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

6. *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afløb fra den ny smågrisestald og betonarealet foran staldene ledes til en fortank ved gavlen af den nye smågrisestald. Det er samme fortank der benyttes til afløb fra de eksisterende smågrisestalde.

Tilladelse til afledning fra den nye smågrisestald vil blive ansøgt i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

Der ændres ikke på øvrige afløbsforhold.

Spildevand fra ansøgt produktion udgøres primært af vand fra rengøring af stalde samt en mindre mængde drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholderen. Forbrug af vand til vask af stalden vurderes at være ca. 60 m³ årligt. Sostalden vaskes én gang årligt om sommeren. Smågrisestaldene vaskes ikke – de skræbes rene og der fejes støv ned.

Vand fra rengøring af maskiner (dog ikke sprøjteudstyr) på vaskepladsen løber til fortanken. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer og tagvand løber til afløb/faskiner og videre til dræn markeret i samme figur. Tagvand fra den nye tilbygning vil ligeledes blive ført til dræn via faskiner.

Sanitært spildevand ledes til septiktank, med efterfølgende sivedræn. Septiktanken tømmes under den kommunale ordning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet. Der er hovedsageligt tale om uændrede og bestående lovlige produktionsbygninger, og den nye smågrisestald vurderes ikke at medføre problemer med afledning af overfladevand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

7. *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Vask af sprøjten kan alternativt foretages i marken på de behandlede arealer.*

4.7 AFFALD OG KEMIKALIER

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende affaldsproduktion.

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist i tabel 4.

Tabel 2. Affaldshåndtering

Affaldsart	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde smågrise opbevares i containere. Døde søer opbevares under kadaverkappe	DAKA
Plast fra emballage, papir, nylon-sække, katedre, tømte, rengjorte dunke o. a. brændbart.	Container i foderlade. Årlig mængde ca. 7 tons	Afhentningsordning med privat firma
Klinisk risikoaffald	Forrum i stald	Indsamlingsordning for farligt affald
Emballage sprøjtemidler	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Sprøjtemiddelrester	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Oliefiltre	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spildolierester	Maskinhus	Dansk Oliegenbrug
Akkumulatorer/batterier	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør/glas	Tønde maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spraydåser	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Jern	Maskinhus	Skrothandler
Kemikalier	Aflåst i maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Husholdningsaffald	I affaldsbeholder ved stuehus	Offentlig renovation

Døde dyr

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene/marken og placeres i containere (pattegrise og fravænnede smågrise) eller under kadaverkappe (større dyr). Der dør ca. 80 søer om året, og der afhentes ca. 3 smågrisecontainere ugentligt. Døde dyr opbevares i god afstand fra omkringboende. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk risikoaffald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af klinisk risikoaffald.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra landbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

8. *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
9. *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
10. *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende driftsforstyrrelser eller uheld.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet, herunder

- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt

Beredskabsplanen vil blive opdateret i forbindelse med udvidelse af produktionsarealet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at såfremt beredskabsplanen opdateres og tilrettes i forbindelse med ibrugtagning af dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse, beskriver beredskabsplanen på tilfredsstillende vis, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

11. *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen/skaden*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb, slukningsmateriel, hovedafbrydere for el og vand, m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en synlig og en for alle tilgængelig plads på ejendommen

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al husdyrgødning fra ejendommen afsættes til biogas. Dybstrøelse læsses direkte i containere og køres til biogas i forbindelse med udmugning. Containeren står på et areal med afløb til opsamlingsbeholder. Gylle fra løbe- og drægtighedsstalden ledes til en fortank øst for stalden, hvorfra det afhentes til biogas. Afløb fra smågrisestaldene og betonarealet foran staldene ledes til en fortank ved gavlen af den nye smågrisestald, herfra afhentes det til biogas.

Nielli Simmelsgaard har oplyst følgende om produktionen af husdyrgødning på ejendommen. Mængden er opgivet ud fra hvor meget husdyrgødning der leveres til biogasanlægget.

Gylle

Der leveres ca. 2.800 m³ gylle til biogasanlægget, og der kommer samme mængde afgasset gylle retur i ejendommens gyllebeholder.

Dybstrøelse og halm fra faste gulve i staldene samt eventuel halm fra farehytterne.

På nuværende tidspunkt afhentes der i gennemsnit 5,5 containere/uge, gennemsnitlig er der 5 tons i en container. Det giver en samlet produktion på ca. 1.430 tons dybstrøelse. Med udvidelsen forventes det, at der skal afhentes 6 containere/uge. Det giver en samlet fremtidig produktion på ca. 1.560 tons dybstrøelse.

På ejendommen er der en gyllebeholder på 2.800 m³, hvor afgasset gylle kommer retur. Der levers også afgasset gylle retur til andre gyllebeholdere som I/S Overtorp råder over. Husdyrgødningsbekendtgørelsen krav til 9 måneders opbevaringskapacitet vil til en hver tid være overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I miljøgodkendelsen fra 23/3 2020 var gyllebeholderens overfladeareal opgjort til 749 m². I dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse er overfladearealet reduceret til 664 m². En beregning af overfladearealet udfra luftfoto godtgør, at overfladearealet på den eksisterende gyllebeholder på ejendommen er 664 m².

Viborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til den nuværende besætning.

Viborg Kommune vurderer ligeledes, at gyllen opbevares og håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

12. Der tillades følgende lagre til opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				664

13. *Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendommen.*

5.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l. på bedriften.

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning på naturområder i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

I forbindelse med denne ansøgning er der lavet en korrekt opgørelse af ejendommens produktionsarealer. Som beskrevet i afsnit 4.2 Husdyrhold og produktionsarealer er produktionsarealet reelt betydeligt mindre end angivet i miljøgodkendelsen fra d. 23/2 2020.

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 7.136 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$. Dette er en stigning i forhold til nudriften på 441 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ og i forhold til miljøgodkendelsen vil dette tillæg 1 medføre en reduktion på 1.750 $\text{NH}_3\text{-N}$. Dette skyldes, som nævnt ovenfor, at der i miljøgodkendelsen regnes med bruttoarealer, hvilket i dette tillæg nr 1 er ændret til nettoarealer i både ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift.

Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m da staldene er naturligt ventileret undtagen sygestalden, hvor der er mekanisk ventilation og 6 m kildehøjde. Ruhed for oplandet til naturområderne er valgt som Landbrug og skov efter om der er skov mellem staldene og naturområderne. Ruhed af naturområderne er vurderet ud fra luftfoto.

Der er kumulation fra Åhusevej 59 i forhold til kategori 1 natur. Den maksimalt tilladte totalbelastning på 0,4 kg N/ha/år er overholdt.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$ for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Ammoniakemission

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$)	Ammoniakemission fra lagre (kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$)
Ansøgt drift	6870,6	265,5	7136,1
Nudrift	6429,6	265,5	6695,1
8 års-drift	5876,4	265,5	6141,9

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur (tabel 5):

Tabel 5. Afskæringskriterier i forhold til natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<u>Kategori 1.</u> § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
<u>Kategori 2.</u> § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
<u>Kategori 3.</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Tabel 6. De udpegede naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nedrift:	
1.5 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,1	0,0	0,4
1.4 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,1	0,0	0,4
1.3 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,1	0,0	0,4
3.4 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,6	0,0	2,9
3.3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	1,0
3.2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,1	1,6
3.1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,1	3,4
2.1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,5
1.2 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,1	0,0	0,4
1.1 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,1	0,0	0,4

NATURA 2000

Der er ca. 325 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Natura 2000 område nr. 40: Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Figur 2. Placering af kategori 1 natur

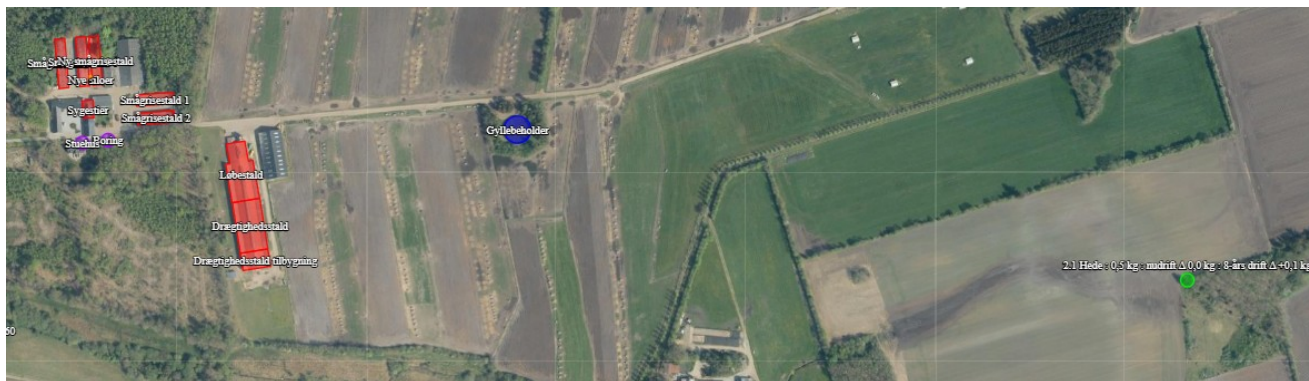
Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder), se figur 2.

Anlægget er beliggende ca. 492 km øst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,4 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Figur 3. Placering af kategori 2 natur

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder), se figur 3.

Anlægget er beliggende ca. 900 m vest for det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,5 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Figur 4. Placering af kategori 3 natur

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2), se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere moser, heder og overdrev omfattet af kategori 3

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Beregningerne af ammoniakdepositionen på naturområderne fremgår af tabel 6. og naturpunkternes placering fremgår af figur 2, 3 & 4.

Der er foretaget beregninger for alle relevante naturtyper i kategori 1, 2 og 3, og resultaterne viser, at projektet overholder de gældende grænseværdier for ammoniakdeposition. Overholdelsen sker dog med meget lille margin.

De mest følsomme naturtyper i projektområdet er kategori 1-naturtyperne ved Karup Å, som er begrænsende for produktionen på Åhusevej 68. På grund af kumulation med naboejendommen Åhusevej 59 er der fastsat en maksimal deposition på 0,4 kg N/ha/år. Denne grænse er netop overholdt, hvilket betyder, at der ikke er plads til yderligere belastning. Fremtidige udvidelser af produktionen vil derfor være vanskelige under den nuværende lovgivning.

ØVRIGE NATUROMRÅDER

370–550 meter nordøst for staldanlægget ligger to mindre vandhuller, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Vandhullerne er placeret inden for et dyrkningsareal, der i over 10 år har været anvendt til fri-landsgrise. Ifølge husdyrbrugsloven betragtes vandhuller ikke som ammoniakfølsomme; kun særlige søtyper, såsom lobeliesøer, klassificeres som ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 2. De pågældende vandhuller er ikke lobeliesøer.

En af årsagerne til, at søer og vandhuller generelt ikke anses for ammoniakfølsomme, er deres forbindelse til rodzonen. Via rodzonen tilføres søerne kvælstof i mængder, der langt overstiger bidraget fra luftbåren ammoniak. Det forventes derfor, at flytning af grisehytter og foldskifte sker i overensstemmelse med gældende lovgivning og ikke medfører yderligere næringsstoftilførsel til vandhullerne.

PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

Flere arter, der er opført på EU's habitatdirektivs bilag IV som strengt beskyttede, er observeret i Viborg Kommune. Ifølge registreringer i Danmarks Miljøportal er der dog ikke dokumenteret forekomster i umiddelbar nærhed af Åhusevej 68. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at arterne – herunder flagermus – forekommer i området, da deres tilstedeværelse ofte er svær at dokumentere fuldt ud.

Ved Karup Å er der registreret både odder og grøn kølleuldsmed, som begge er bilag IV-arter. Derudover er det sandsynligt, at flagermus også benytter området, da de ofte foretrækker landskaber med blandet natur, herunder skovbryn, vandløb, gamle træer og bygninger, som kan tilbyde skjul og føde. Flagermus er nataktive og jager insekter i områder med god insektforekomst, hvilket gør ådale og vådområder særligt attraktive. Mange arter benytter hule træer, revner i bygninger, lofter og tage som dagopholdssteder og ynglepladser.

Projektet indebærer fjernelse af et maskinhus samt enkelte træer, som potentielt kunne fungere som levesteder for flagermus. Maskinhuset, der er opført i 2001, er en uisoleret bygning med stålplader og eternittag. Det vurderes, at bygningen er uegnet som opholdssted for flagermus, da den ikke tilbyder de mørke, stabile og beskyttede hulrum, som flagermus typisk søger.

De træer, der planlægges fjernet, vurderes ligeledes at have meget begrænset potentiale som levested for flagermus, da de ikke er særligt gamle og mangler de strukturelle egenskaber – såsom hulheder, barkflager og dødt ved – som flagermus ofte benytter. Samlet set vurderes projektet ikke at medføre væsentlig påvirkning af flagermusenes levesteder, forudsat at øvrige naturhensyn og lovgivning overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tillæg nr. 1 medfører ikke væsentlige ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende lugt. Lugtemissionen reduceres, og lugtkravene er fortsat overholdt.

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, skal geneniveau for lugt overholdes til 3 kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land (= nabo uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone.

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandsystem og hygiejne i stalden samt opbevaring af husdyrgødning.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

Der er naturlig ventilation i alle stalde på husdyrbruget. I smågrisestaldene er hele den ene langside åben. Løbe-/drægtighedsstalden er isoleret med delvis åbne sider og udgang til løbegårdene. Der er monteret gardiner i staldens åbne sider. Gardinerne er temperaturstyrede. Stalden har åben kip med overdækning, der ligeledes er temperaturstyret. Lugt forlader derfor stalden diffust både via de åbne sider og den åbne kip.

Nærmeste naboejendom er beliggende ca. 317 meter fra driftsbygningerne. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende ca. 2,57 km fra driftsbygningerne, og der er mere end 5,3 km til nærmeste byzone. Der er også beregnet en konsekvenszone for lugt. Det vil sige en zone indenfor hvilken, de omkringboende vil kunne blive udsat for lugt af en vis styrke. Konsekvenszonen er beregnet til 979 meter.

Beregningerne viser at kravene til lugt er overholdt. Men den nye opmåling af produktionsarealerne og den nye smågrisestald, er den beregnede lugtpåvirkningen fra husdyrbruget mindre og dermed også geneafstanden mindre end forudsætningerne i miljøgodkendelsen fra d. 23/3 2020.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Resultaterne af lugtberegningen fremgår af tabel 7.

Der er ikke andre husdyrbrug placeret så tæt på ansøgers produktion, at de bidrager til lugtkoncentrationen, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Tabel 7. Lugtberegning

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Åhusevej 60	0	FMK	210	210	318,1	Ja
 Lokalplan	0	NY	423,7	423,7	2520,9	Ja
 Hessellund By, Karup	0	FMK	664,2	664,2	4898	Ja
 Karup By, Karup	0	FMK	664,2	664,2	5268,1	Ja

Lugtemission fra staldene søges begrænse ved god hygiejnisk standard. Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og kortvarigt ved transport.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer bebyggelser er overholdt og Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da de ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

14. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende fluer og skadedyr.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter de hidtidige anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Der anvendes fluemiddel, som vandes ud i dybstrøelsen.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter de hidtidige anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der er kontrakt med et professionelt bekæmpelsesfirma om faste årlige besøg vedrørende rottebekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

15. *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter de hidtidige retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger for sig selv ned ad en vej uden naboer, og transporter til og fra ejendommen kommer derfor ikke tæt forbi nogle naboer. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel forbi deres huse ud til offentlig vej.

Der er 1 tilkørselsvej til ejendommen. Der er transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald, døde dyr m.v. Transport foregår med traktor eller lastbil. Der udover vil der være kørsel med personbiler og varevogne til transport af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler og ansatte.

Der sker en mindre stigning i antallet af transporter som følge af flere smågrise på ejendommen, og dermed større foderforbrug og mere dybstrøelse der skal køres til biogas. Der er også flere transporter med gylle, fordi gyllen afhentes til biogas og den kommer tilbage i ejendommens gyllebeholder hvorfra det udbringes på marken.

I nedenstående tabel 8 er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Dette betyder bl.a., at returgylle leveres samtidig med, at der afhentes gylle til biogas. Nudriften er antallet af transporter opgjort i miljøgodkendelsen fra 23/3 2020.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Foder	79	85	
Gylle udbringning	160	110	
Afhentning af gylle til biogas	-	70	
Afhentning af dybstrøelse m.m. til biogas	109	312	I 2020 var antallet opgjort for lavet, der er nu afhentning af ca. 5,5/uge læs dybstrøelse m.m. (ca. 286 læs)
Døde dyr	52	52	
Affald	7	7	
Afhentning smågrise	18	18	
Brændstof	12	12	
Diverse fragtmænd / renovation	26	26	
Samlet antal transporter	463	692	

Samlet forventes der ca. 229 flere transporter en opgjort i miljøgodkendelsen fra 23/3 2020, største delen ad stigningen er at der er flere transporter i forbindelse med afhentning af dybstrøelse end forventet i 2020. Der ændres ikke på tilkørselsvejene til ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport, idet ejendommen adgangsvejen til ejendommen foregår ad egen indkørsel. Eneste ejendom beliggende ad samme indkørsel ejes af ansøger.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for transport.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende støj fra anlæg og maskiner.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjkloder

Ejendommens støjkloder er hovedsageligt blæsning af foder i siloer, kompressorer, den daglige brug af traktor, læsning af dyr og transporter til/fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler, der leverer foder, i forbindelse med transport af gylle, ved levering og afhentning af grise samt ved afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og i forbindelse med fodring og tilsyn af de diegivende søer i foldene.

Driftsperiode for støjkloder

I det omfang, det er muligt, vil alle aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Tiltag mod støjkloder

Alle stationære støjkloder er placeret inde i bygningerne, hvilket betyder, at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel. Påfyldning af siloer støj, men det vurderes, at der er forholdsvis langt fra nabobeboelser.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjregninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at Kommunen vurderer, at der ikke vil opstå gener. Der er dog indsat vilkår om støj for det tilfælde, at der skulle opstå tvivl om, hvorvidt der udgår mere støj fra landbruget end forventet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

16. *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

Ugedage	Tidsrum	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Støv, der kommer fra staldanlægget og fra foder, hurtigt blive opblandet i luften. Foderet opbevares i lukkede siloer og transporteres mellem siloer og stalde i lukkede rørsystemer.

Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme støvgener i forbindelse med transport, men da transporten til og fra bedriften foregår på asfalteret vej vil transporten som udgangspunkt ikke give anledning til en forøgelse af støvgenerne. Eventuelle støvgener vil ikke blive forøget i forhold til nudrift, da besætningen som udgangspunkt ikke forventes udvidet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

17. *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
18. *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

6.7 LYS

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende lys.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes LED-lysstofrør i staldanlægget. Der er ur på lyset i sostalden, så der er lys 18 timer i døgnet i løbeafdelingen og 8 timer i døgnet i drægtighedsafdelingen.

Udendørsbelysningen er sensorstyret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn. På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for lys

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende egenkontrol og dokumentation.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE ---

Egenkontrol

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum én gang dagligt, og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne i "Godt Landmandsskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge ca. 11 gange årligt, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning. Personalet går sammen med dyrlægen, og bliver på den måde opdateret på emnerne sundhed og trivsel hos dyrene.
- Der udarbejdes obligatorisk mark- og gødningsplan med efterfølgende landbrugsindberetning og gødningsregnskab.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med kørsel og udbringning af gylle.
- Personalet på ejendommen bliver løbende orienteret om faglige nyheder i forbindelse med det daglige kaffemøde og følger dyrlægen rundt, når der er bedriftsbesøg.
- Foderet tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer, herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a., at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktforurening.
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Dokumentation

For at kunne dokumentere, at miljøgodkendelse og lovgivningen overholdes, er følgende til rådighed på tilsynsmyndighedens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- og effektivitetskontrol
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Ajourført beredskabsplan
- Logbog til dokumentation af flydelag i gyllebeholder
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 10 års beholderkontrol af gyllebeholderen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING ---

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- støj
- lugt

Viborg Kommune vurderer, at egenkontrollen er tilfredsstillende, og der stilles ikke vilkår for egenkontrol.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommisionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT-standardvilkår udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene i såkaldte Teknologiblade. På denne ejendom kan nedenstående teknologier potentielt være relevante:

- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug)

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 7.136 kg NH₃-N/år, hvoraf BAT krav til stalene udgør 6.871 kg NH₃-N/år og BAT kravet til lagrene er beregnet til 265 kg NH₃-N/år.

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 7.136 kg N/år. BAT, hermed er BAT kravet overholdt, se nedenstående tabel 9.

Tabel 9. BAT-niveau

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6871	265	7136
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6871	265	7136
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er ved beregning af BAT krav beregnet ud fra, at det er eksisterende stalde på ejendommen. De eksisterende stalde til fravænnede smågrise (inkl. sygestierne) er indrettet med dybstrøelse. Den eksisterende løbe- og kontrolafdeling i sostalden er indrettet med ca. 50 % spalteareal (ved ædepladserne) og 50 % dybstrøelse (hvi-leareal). Den eksisterende drægtighedsafdeling i sostalden er indrettet med 2/3 fast gulv og 1/3 spalter med linespil. Til alle drægtighedsstier er der tilknyttet udeareal med fast gulv, hvorpå der kører skrabere. Den nye smågrisestald vil blive indrettet som de eksisterende smågrisestalde.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier i stalde med søer og smågrise:

- Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)
- Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 64 % ammoniakreduktion)
- Luftrensning (70-90 % ammoniakreduktion afhængig af hvor meget luft der renses)
- Fast overdækning af gyllebeholder (50 % ammoniakreduktion fra lager)

Da det vejledende BAT-niveau er overholdt, har ansøger ikke behov for yderligere ammoniakreduktion.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Der opbevares udelukkende flydende husdyrgødning på ejendommen.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv svineproduktion (BREF) er følgende omkring opbevaring af flydende husdyrgødning BAT.

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld, men al gyllen tilføres beholderen via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før udbringning

Gylle

Gyllebeholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderen er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring og tømning. Beholderen gennemgår de lovpligtige eftersyn.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran monteret på gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen, hvilket bevirker, at spild undgås.

Dybstrøelse

Dybstrøelse fra smågrisestaldene, løbeafdelingen samt opsamlet halm fra farehytterne efter flytning af disse afleveres til biogasanlæg umiddelbart i forbindelse med udmugning.

BAT- krav Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppig eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning

Alle eksisterende og nye stalde vedligeholdes løbende med henblik på at have de mest energibesparende løsninger.

Lys

Der anvendes LED-rør i staldanlægget. Der er ur på lyset i sostalden, så der er lys 18 timer i døgnet i løbeafdelingen og 8 timer i døgnet i drægtighedsafdelingen.

Ventilation

Alle staldene på ejendommen er naturligt ventileret, hvorfor der ikke bruges energi til ventilation.

Foder og udfodring

Der indkøbes færdigblandet foder. Foderet opbevares i siloer, hvorfra det snegles/blæses ind i staldene.

Anlægget efterses og vedligeholdes efter behov.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert hold. I svinestalde løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalder er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Sostalden vaskes med højtryksrensere 1 gang årligt i sommerhalvåret. I smågrisestaldene bruges aldrig vand til rengøring, idet de udelukkende rengøres ved hjælp af skrabning af gulve m.v. og nedfejning af støv.

Vanding af dyr

I smågrisestaldene og i sostaldens drægtighedsafdeling er der opsat drikkekopper med ventil, så der ikke opstår drikkevandsspild. I sostaldens løbeafdeling vandes i fodertruget. Der er monteret niveaustyrer til styring af mængden af vand i trugene.

På faremarken er der opsat vandkopper med ventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand, end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget er anlægget ikke i drift unødigt og forbruger derved ikke mere vand, end der er nødvendigt. På overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dyser.

Vandrør og slanger i stalde

For at minimere unødigt spild tjekkes ventiler og vandrør jævnligt for utætheder. Visuel kontrol er muligt, da alle vandrør er synlige. Eventuelle lækager reparerer så vidt muligt med det samme.

Foder – anvendt BAT

Foderet optimeres efter grisenes behov for at undgå overforsyning med næringsstoffer. Et overskud af næringsstoffer ville ende i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres. Dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe som ammoniak. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem det generelle avlsarbejde (bedre foderudnyttelse), og dels ved at foderet tilsættes syntetiske aminosyrer i stedet for en del af råvarerne med højt proteinindhold, hvorved foderets proteinindhold sænkes. Desuden fodres alle 3. lægs og ældre søer med drægtighedsfoder (som indeholder mindre protein end diegivningsfoder) i diegivningsperioden. Det medfører, at ca. 75% af foderforbruget i faremarken udgøres af drægtighedsfoder. Der fodres efter ædelyst i faremarken og efter behov i drægtighedsperioden. Der anvendes fasefodring til drægtige søer, smågrise og polte.

Foder, tilvækst samt dyr ind og ud af ejendommen styres ved hjælp af Agrosfts program til styring af svinebesætninger, som ajourføres via PDA-registreringer i stalde og på mark dagligt.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødskning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- Medarbejderne orienteres om miljøkravene til bedriften, og de er ligeledes orienteret om indholdet i beredskabsplanen.
- Medarbejderne holdes ajour med nye krav og regler i forbindelse med det daglige kaffemøde
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Foder opbevares i lukkede siloer, hvilket nedsætter spild og risiko for tilhold af fluer og skadedyr.
- Der er indrettet særlige stier til håndtering af syge dyr. Der fokuseres på det enkelte dyr og udarbejdes manualer, således at der træffes de rigtige beslutninger, når et dyr bliver sygt eller ikke trives i flokken.
- Der er ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand. Beredskabsplanen opdateres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde efter fastlagt plan. Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for, at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderen følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Døde grise fjernes løbende efter behov
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning, foder, gødningshåndtering, energiforbrug og vandforbrug ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management. Det vurderes, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning og med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

VILKÅR

19. *Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*
20. *Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.*

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativer

Det har været overvejet, at bygge to ens smågrisestalde i stedet for kun en stald. Dette er fravalgt, da totaldepositionskravet på kategori 1 natur ikke vil være overholdt med to stalde.

0-alternativ

Hvis smågrisestalden ikke bygges, er der ikke plads til alle smågrisene fra ejendommens søer. Det vil derfor være nødvendigt, at reducere antallet af søer på ejendommen.

Ud fra et økonomisk, dyrevelfærdsmæssigt og arbejdsmiljømæssigt synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT og lever ligeledes op til øvrige krav stillet i forbindelse med en husdyrgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende miljøledelse.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen på Åhusevej 68 er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal udarbejde og overholde et miljøledelsessystemet, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. Fastsætte miljømål,
3. Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor, skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Tillæg nr. 1 medfører ikke ændringer i forhold til miljøgodkendelsen vedrørende husdyrbrugets ophør.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 fastsætter, at kapitel 4 b i lov om forurennet jord finder anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug.

Ved ophør forstås, når én af nedenstående situationer opstår:

1. Ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
2. Når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
3. Situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
4. Situationer omfattet af § 49, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved husdyrbrugets ophør skal stalde og gødningsopbevaringsanlæg rengøres. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder skal ske i henhold til gældende regler.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

21. *Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:*

- *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der skal bortskaffes efter gældende regler.*
- *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er ufor-
enlig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets pro-
duktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler
for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduk-
tion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større be-
drifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jvf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 29. september 2025. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 27. oktober 2025.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (TRvest@stps.dk) – alternativt til hovedpostkassen: stps@stps.dk (Styrelsen for Patientsikkerhed)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (viborg@friluftsradet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- naboer